

Místní akční plán rozvoje
vzdělávání ORP Hlinsko IV

Revidované SWOT-3 analýzy pro klíčová témata MAP

Aktualizovaná verze pro MAP IV

Spolufinancováno
Evropskou unií

1. Úvod

Na základě aktualizovaných analytických podkladů probíhala na začátku roku 2024 revize SWOT-3 analýz. Do revize se zapojili členové pracovních skupin, členové realizačního týmu a byla předložena Řídicímu výboru MAP ORP Hlinsko IV. Revize byla provedena ve všech třech klíčových tématech, tedy:

- 1. téma podpory moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí,**
- 2. téma rozvoje potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním,**
- 3. téma podpory pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpory managementu třídních kolektivů.**

SWOT-3 analýzy jsou součástí analytické části MAP a slouží jako podklad pro tvorbu strategické a implementační části.

2. Manažerské shrnutí

Dokument shrnuje hlavní zjištění z revidovaných SWOT analýz a doporučuje zaměřit se na využití silných stránek a příležitostí pro rozvoj vzdělávání v regionu. Z dokumentu vyplývá, že klíčovými přednostmi jsou personalizované vzdělávání, silná komunita a blízký vztah mezi učiteli a žáky. Tyto faktory by měly být využity pro zlepšení vzdělávací kvality a motivace žáků.

Na druhou stranu, dokument upozorňuje na slabé stránky, jako je nedostatek kvalifikovaných učitelů a omezené technologické vybavení, což jsou překážky, které je třeba překonat prostřednictvím lepšího financování a rozvoje kompetencí pedagogů. Hrozby, zejména demografické změny a ekonomická nejistota, vyžadují strategické plánování a aktivní získávání finanční podpory z fondů.

Doporučuje se pokračovat ve spolupráci s univerzitami a odborníky na zajištění kvalitního školení pedagogů a zohlednit rychlý technologický vývoj, aby se předešlo zaostávání ve vzdělávacích trendech. Celkově je kladen důraz na modernizaci škol a udržení kvality výuky i v měnících se podmínkách.

3. SWOT-3 Analýzy na klíčová témata

3.1 Moderní didaktické formy vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí

Silné stránky

- **Personalizované vzdělávání:**
 - **Výhody:** Možnost přizpůsobit výuku individuálním potřebám a zájmům žáků, což může vést k lepšímu zapojení a motivaci.
 - **Dopady:** Zvýšená angažovanost žáků a lepší výsledky ve vzdělávání.
 - **Příklady:** Využití adaptivního učení a personalizovaných vzdělávacích plánů.
- **Integrace moderních technologií:**
 - **Výhody:** Zlepšení přístupu k vzdělávacím zdrojům a nástrojům, které mohou obohatit výuku.
 - **Dopady:** Zvýšená digitální gramotnost a připravenost žáků na budoucí zaměstnání.
 - **Příklady:** E-learningové platformy, interaktivní tabule a využití aplikací pro učení.
- **Projektové a zážitkové učení:**
 - **Výhody:** Posilování praktických dovedností a kritického myšlení skrze reálné projekty a zážitky.
 - **Dopady:** Lepší propojení teorie s praxí a rozvoj měkkých dovedností.
 - **Příklady:** Projektové práce zaměřené na řešení problémů v komunitě, zážitkové vzdělávací programy.

Slabé stránky

- **Nedostatek kvalifikovaných učitelů:**
 - **Výzvy:** Obtížné najít učitele, kteří jsou kvalifikovaní a ochotní využívat moderní didaktické formy na Hlinecku.
 - **Dopady:** Nejednotná kvalita výuky a obtíže při implementaci inovativních metod.
 - **Příklady:** Nízká účast na školeních pro moderní pedagogiku, nedostatečná podpora ze strany vedení školy z důvodu administrativního zatížení.
- **Omezené technologické vybavení:**
 - **Výzvy:** Nedostatek financí na pořízení a údržbu moderní techniky a infrastruktury.
 - **Dopady:** Omezené možnosti využití digitálních nástrojů ve výuce.
 - **Příklady:** Staré počítače, slabé internetové připojení, nedostatečné vybavení učeben.
- **Odpor ke změnám:**
 - **Výzvy:** Konzervativní přístup některých pedagogů a rodičů ke změnám ve výuce.
 - **Dopady:** Zpomalení implementace moderních didaktických metod a postupů.
 - **Příklady:** Nedostatečná podpora inovativních projektů, preference tradičních metod výuky.

Spolufinancováno
Evropskou unií

Příležitosti

- **Podpora z fondů a grantů:**
 - **Možnosti:** Využití evropských a národních fondů k financování modernizace škol a vzdělávacích programů.
 - **Dopady:** Zvýšené investice do vybavení a školení pedagogů.
 - **Příklady:** Grantové programy na podporu digitálního vzdělávání, projekty na inovaci výuky ve venkovských školách.
- **Spolupráce s místní komunitou a firmami:**
 - **Možnosti:** Vytváření partnerství s místními podniky a organizacemi pro podporu vzdělávání.
 - **Dopady:** Reálné projekty a stáže pro žáky, zvýšení praktických zkušeností.
 - **Příklady:** Společné projekty s místními firmami, zapojení odborníků z praxe do výuky.
- **Rozvoj distančního a hybridního vzdělávání:**
 - **Možnosti:** Využití zkušeností z distanční výuky během pandemie k rozšíření vzdělávacích možností.
 - **Dopady:** Flexibilnější vzdělávací formy a lepší přístup k odborným předmětům.
 - **Příklady:** Online kurzy, hybridní modely kombinující prezenční a distanční výuku.

Hrozby

- **Demografické změny a odliv mladých lidí:**
 - **Výzvy:** Snižující se počet žáků a mladých lidí ve venkovských oblastech.
 - **Dopady:** Snižující se finanční prostředky pro školy, uzavírání škol.
 - **Příklady:** Zavírání malých škol, snížené možnosti financování a udržení kvalifikovaných pedagogů.
- **Ekonomická nejistota a snižování rozpočtů:**
 - **Výzvy:** Ekonomická krize může vést k omezení rozpočtů na vzdělávání.
 - **Dopady:** Omezené investice do modernizace škol a vzdělávacích programů.
 - **Příklady:** Snižování finanční podpory z veřejných rozpočtů, omezené možnosti inovace výuky.
- **Rychlý vývoj technologií a potřeba neustálého vzdělávání učitelů:**
 - **Výzvy:** Rychlý technologický pokrok vyžaduje kontinuální vzdělávání a přizpůsobení pedagogů.
 - **Dopady:** Potřeba neustálého školení a aktualizace znalostí učitelů.
 - **Příklady:** Náročnost udržení krok s technologickými inovacemi, potřeba neustálé investice do profesního rozvoje učitelů.

Spolufinancováno
Evropskou unií

3.2 Rozvoj potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním

Silné stránky

- Nabídka volnočasových aktivit
- Přebírání dobré praxe ze širšího regionu
- Menší počet žáků ve školách mimo město Hlinsko

Slabé stránky

- Problematické zapojení dětí a žáků do aktivit – nízká motivace
- Výchozí pozice dítěte/rodičovské kompetence
- Vysoký počet žáků v Hlineckých školách
- Strach z některých rodičů
- Absence svobodnějšího vzdělávání

Příležitosti

- Malé a kompaktní území
- Komunikace s rodiči
- Komunikace mezi subjekty (PPP, OSPOD, škola, rodiče)
- Rozvoj spolupráce mezi žáky a dětmi
- Úcta k autoritám (zlepšení komunikace školy a rodiče)
- Hledání cest jak prosadit jiné přístupy

Hrozby

- Trend podpory digitalizace na úkor pohybu
- Sociální síť
- Rychlý vývoj technologií a potřeba následovat trendy

3.3 Podpora pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpora managementu třídních kolektivů.

Silné stránky

- **Blízký vztah učitel-žák:** Menší počet žáků umožňuje učitelům věnovat více individuální pozornosti každému žákovi, což může vést k lepšímu porozumění jejich potřebám a efektivnější podpoře. Výhodou je vyšší důvěra mezi učiteli a žáky, zejména v malých školách.
- **Silná komunita a podpora rodičů:** Hlinecké školy těží ze spolupráce s rodiči a komunitou, což může pomoci při řešení problémů a zvyšování kvality vzdělávání. V regionu panuje tradičně zvýšená angažovanost rodičů a podpora pro pedagogické iniciativy.
- **Flexibilita a přizpůsobivost:** Menší velikosti škol umožňují pružnější implementaci nových didaktických a pedagogických metod. Menší kolektiv umocňuje schopnost rychle reagovat na potřeby žáků a přizpůsobit výuku aktuálním trendům.

Spolufinancováno
Evropskou unií

Slabé stránky

- **Omezené finanční zdroje:** Nedostatek financí může omezit možnosti investic do školení učitelů a nákupu moderních výukových pomůcek. Nižší kvalita výuky a omezené možnosti pro profesní rozvoj pedagogů. Nedostatek financí na účast na školeních, omezený přístup k moderním technologiím.
- **Nedostatek kvalifikovaných učitelů:** Obtížné získávání a udržení kvalifikovaných pedagogů. Nižší úroveň odbornosti a schopností učitelů, což může negativně ovlivnit kvalitu výuky. Poslední dobou je v regionu k vidění poměrně vysoká fluktuace učitelů a řada učitelů mluvící o touze ve vzdělávání zcela skončit.
- **Izolace a omezený přístup k profesnímu rozvoji:** Učitelé mají často omezené možnosti účastnit se profesních školení a konferencí kvůli vzdálenosti a nákladům. Zejména během období realizace MAP III bylo možné pozorovat jisté zpoždění v osvojování nových výukových metod a technik, dobře pozorovatelné zejména v oboru informatiky (reakce na revizi RVP ZV).

Příležitosti

- Podpora z evropských a národních fondů: Využití finančních prostředků z grantů a fondů na zlepšení kvality výuky a profesního rozvoje učitelů. Což povede ke zvýšení kvality vzdělávání a lepší vybavení škol. Možnost čerpat grantové programy (Šablony, MAP a další IPs) na školení učitelů, investice do modernizace škol (SZP, IROP, Nadace ČEZ, VIA).
- **Spolupráce s univerzitami a odborníky:** Navázání spolupráce s univerzitami a odborníky na pedagogiku pro poskytování školení a konzultací. Zvýšení odbornosti učitelů a zavádění nejnovějších didaktických metod do výuky. Workshopy vedené univerzitními profesory, spolupráce s odborníky na vzdělávání.
- **Inovace ve vzdělávání a technologie:** Využití moderních technologií a online platform pro profesní rozvoj a výuku. Zvýšený přístup k odborným zdrojům a možnostem školení bez ohledu na geografickou polohu.

Hrozby

- **Demografické změny a úbytek žáků:** odliv mladých lidí z regionu může vést k uzavírání škol a snižování finanční podpory, což dále bude mít za následek zhoršení dostupnosti vzdělávání a snížení kvality výuky.
- **Ekonomická nejistota a omezené veřejné financování:** Ekonomické krize mohou vést k omezení rozpočtů na vzdělávání, což negativně ovlivní kvalitu výuky a profesní rozvoj učitelů. Omezené možnosti investic do vybavení a školení, snížení platů učitelů.
- **Rychlý vývoj technologií a potřeba neustálého vzdělávání:** Rychlý technologický pokrok vyžaduje, aby učitelé neustále aktualizovali své znalosti a dovednosti. Potřeba kontinuálního školení a profesního rozvoje, což může být nákladné a časově náročné.

Spolufinancováno
Evropskou unií

4. Souhrnná SWOT analýza

Témata a silné stránky:

- **Moderní didaktické formy:** Personalizované vzdělávání, integrace technologií, a projektové učení byly identifikovány jako silné stránky.
- **Podpora rozvoje potenciálu žáků:** Menší počet žáků mimo město umožňuje individuální přístup, a existuje silná komunita.
- **Kompetence pedagogů:** Blízký vztah učitel-žák a flexibilita menších škol byly vyhodnoceny pozitivně.

Slabé stránky a hrozby:

- **Nedostatek kvalifikovaných učitelů** a omezené technologické vybavení jsou významné problémy.
- **Demografické změny a ekonomická nejistota** ohrožují finanční stabilitu a kvalitu vzdělávání.
- **Odpor ke změnám a rychlý technologický pokrok** vyžadují průběžné vzdělávání učitelů.

Příležitosti:

- **Podpora z fondů** a spolupráce s univerzitami nabízejí možnosti pro zlepšení výuky a modernizaci škol.
- **Distanční a hybridní vzdělávání** může zvýšit flexibilitu a dostupnost odborných předmětů.

5. Závěrečná doporučení

Doporučuje se využít silné stránky, jako je personalizované vzdělávání, silná komunita a blízký vztah mezi učiteli a žáky, aby se zvýšila kvalita a motivace ve výuce. Je nutné překonat slabé stránky prostřednictvím lepšího financování, rozvoje kvalifikací pedagogů a modernizace technologického vybavení. Strategická příprava na demografické změny a ekonomickou nejistotu zahrnuje aktivní získávání finanční podpory. Důležité je také podporovat inovace a spolupráci s univerzitami a odborníky, stejně jako zohledňovat rychlý vývoj technologií ve vzdělávání.

Spolufinancováno
Evropskou unií

Schváleno Řídicím výborem MAP ORP Hlinsko IV,
v Hlinsku, dne 26. 11. 2024

Mgr. Marian Solčanský,
předseda ŘV MAP ORP Hlinsko IV